

Beslisnota voor de raad

Datum 12 november 2019

Openbaar

Onderwerp Shelter City Zwolle
Versienummer 1.0

Portefeuillehouder Klaas Sloots
Informant Marijke de Boer - Boekhorst
Afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling
Telefoon (038) 498 2073
Email MTC.de.Boer-Boekhorst@zwolle.nl

Financiële gevolgen

Betreft doel 1.1.2 We vergroten de veerkracht van buurtbewoners en doelgroepen
Begroting wijzigen Ja
Dekking ten laste van reserve incidentele besteding

Bijlagen niet van toepassing

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

- 1 na de succesvolle pilot van 2018, in 2020 opnieuw een mensenrechtenverdediger tijdelijk opvang te bieden in het kader van Shelter City Zwolle, en
- 2 de kosten van maximaal € 18.000,- te dekken uit de reserve incidentele besteding, en;
- 3 bij de eerstvolgende perspectiefnota de structurele financiering van Shelter City Zwolle vanaf 2021 af te wegen.

Datum 12 november 2019

Toelichting op het voorstel

Inleiding

Mensenrechten zijn rechten die ieder mens toekomen, waar ook ter wereld. Mensenrechten zijn er om mensen te beschermen tegen de macht van de staat en moeten ervoor zorgen dat iedereen kan leven in menselijke waardigheid. Helaas is het respecteren van deze mensenrechten niet overal vanzelfsprekend.

Shelter City is een landelijk netwerk van Justice and Peace Nederland om in samenwerking met Nederlandse steden en met het Ministerie van Buitenlandse Zaken om mensenrechtenverdedigers te beschermen. Mensenrechtenverdedigers komen op voor hun eigen rechten en die van anderen. Dat is een moeizame en risicovolle strijd: zij worden monddood gemaakt, gearresteerd, gemarteld en soms verdwijnen zij. Wanneer mensenrechtenverdedigers vanwege hun werk ernstig worden bedreigd, komen zij in aanmerking voor een verblijf van drie maanden in één van de Nederlandse Shelter Cities.

Naar aanleiding van de unaniem aangenomen motie 'Zwolle komt op voor mensen die zich inzetten voor mensenrechten' heeft Windesheim Honours College (als uitvoerende partner) in 2017 en in 2018 in opdracht van gemeente Zwolle een pilot in het kader van Shelter City Zwolle uitgevoerd. In deze pilot heeft Zwolle één keer tijdelijk opvang geboden aan een Somalische mensenrechtenverdediger en één keer aan een Keniaanse mensenrechtenverdediger. Bovendien heeft in het voorjaar de goed bezochte Shelter City-fototentoonstelling op ons stadhuis plaatsgevonden.

Wethouder Sloots en Nigeriaanse mensenrechtenverdediger Judith tijdens de opening van de fototentoonstelling Shelter City Zwolle op 8 mei 2019 op Stadhuis Zwolle

Datum 12 november 2019

Deze pilot is geëvalueerd. Op basis van de evaluatie stelt het college voor om in 2020 opnieuw tijdelijk opvang te bieden aan een mensenrechtenverdediger en bij de perspectiefnota 2021-2024 vanaf 2021 de structurele financiering van Shelter City Zwolle af te wegen.

Beoogd effect

Het beoogd effect is het faciliteren van de opvang van mensenrechterverdediger(s) overeenkomstig het Shelter City-programma. Jaarlijks willen we één mensenrechtenverdediger opvangen voor een periode van drie maanden.

Argumenten

1.1 Zwolle komt op voor mensen die zich inzetten voor mensenrechten.

'Zwolle komt op voor mensen die zich inzetten voor mensenrechten' was de titel van de motie die de raad op 13 november 2015 unaniem heeft aangenomen. Het is ook het belangrijkste argument voor Shelter City Zwolle. We doen dit door opvang in eigen stad. Shelter City Zwolle werkt echter elders door; na terugkeer kan de mensenrechterverdediger zijn of haar werk (nog) krachtiger voortzetten in het thuisland.

1.2 Zwolle heeft democratie en mensenrechten hoog in het vaandel staan.

Zoals bekend, was Thorbecke in de 1798 in onze stad geboren grondlegger van de parlementaire democratie. Zwolle heeft dan ook van oudsher een sterke binding met het thema democratie. Democratie en mensenrechten gaan hand in hand. Door Shelter City Zwolle kunnen we concreet bijdragen aan de empowerment van mensenrechtenverdedigers uit andere delen van de wereld waar het respecteren van mensenrechten niet vanzelfsprekend is.

1.3 Shelter City Zwolle past bij en sterkt het imago van Zwolle.

Zwolle is een gastvrije en vriendelijke stad. Het tijdelijk opvangen van een mensenrechtenverdediger sluit hier goed op aan. Deelname aan Shelter City draagt positief bij aan het imago van Zwolle als stad met een internationale visie op vrede en mensenrechten.

2.1 De reserve incidentele besteding is de meest logische bron.

De kosten van Shelter City Zwolle 2020 zijn begroot op ruim € 28.000,- en is in lijn met de andere Nederlandse Shelter Cities. Ruim € 10.000,- wordt gefinancierd door Justice and Peace Nederland (voorselectie). Bijna € 18.000,- dient door gemeente Zwolle te worden gedekt. Te denken valt aan kosten voor huisvesting, levensonderhoud en ondersteuning door Windesheim Honours College. Omdat de opvang van mensenrechtenverdedigers geen primaire gemeentelijk taak is, zijn er vooralsnog geen middelen gereserveerd. Daarom stellen wij voor Shelter City Zwolle in 2020 te dekken uit de reserve incidentele besteding. Bij de PPN 2021 – 2024 zal het college een voorstel voor de structurele financiering van Shelter City Zwolle vanaf 2021 doen.

Risico's

Het Noodfonds van Justice and Peace dekt het risico op mogelijke onverwachte kosten. Een reële mogelijkheid is dat de mensenrechtenverdediger tijdens zijn verblijf medische of psychologische zorg nodig heeft, waarvan de kosten niet door de verzekeraar worden gedekt. Bovendien kan de situatie in het thuisland van de mensenrechtenverdediger tijdens het verblijf is

Datum 12 november 2019

gewijzigd zijn, waardoor een veilige terugkeer niet gegarandeerd kan worden. Terugkeer kan dan tijdelijk worden uitgesteld. Justice and Peace neemt de opvang en begeleiding dan over. Voor beide gevallen kunnen de kosten oplopen. Justice and Peace heeft daarom een noodfonds voor alle Shelter Cities opgezet waaruit deze kosten kunnen worden gedekt.

Financiën

De lokale kosten bedragen maximaal € 18.000,-. Naast de lokale kosten (voor rekening van onze Gemeente), financiert Justice and Peace € 10.000,- voor de tijdelijke opvang van iedere mensenrechtenverdediger in de Nederlandse Shelter Cities.

Communicatie

Communicatie vanuit de gemeente Zwolle is niet van toepassing. Windesheim Honours College verzorgt de communicatie over de uitvoering van Shelter City Zwolle.

Vervolg

Bij overeenkomstige besluitvorming door uw raad, zal het college bij Justice and Peace en Windesheim Honours College kenbaar maken dat Zwolle bereid en klaar is een derde mensenrechtenverdediger te ontvangen. De verwachting is dan dat de mensenrechtenverdediger in de eerste helft van 2020 in Zwolle zal arriveren en na drie maanden weer zal terugkeren naar het thuisland.

Openbaarheid

Dit voorstel is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

voorzitter, Peter Snijders

secretaris, Ingrid Geveke